

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: Stosunki gospodarcze w regionie Europy Wschodniej i Azji
2. Kod zajęć/przedmiotu: 18-SGwREuWiA-24Wsch
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): obowiązkowy
4. Kierunek studiów: wschodoznawstwo
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): I stopień
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): II
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): 30 h W
9. Liczba punktów ECTS: 2
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia: dr Marta Studenna-Skrucka, studnia@amu.edu.pl
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu: celem zajęć jest zaznajomienie słuchaczy z zasobami naturalnymi, infrastrukturą gospodarczą oraz najważniejszymi przedsiębiorstwami państw obszaru poradzieckiego w kontekście wzajemnych relacji gospodarczych oraz relacji gospodarczych tych państw z resztą świata.
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): ogólna wiedza humanistyczna.
3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
SGwREuWiA_01	zna i rozumie historyczne, geograficzne i kulturowe uwarunkowania funkcjonowania gospodarek narodowych na obszarze postradzieckim	K_W01
SGwREuWiA_02	zna i rozumie polityczne uwarunkowania funkcjonowania gospodarek narodowych na obszarze postradzieckim	K_W02
SGwREuWiA_03	rozumie podstawowe zasady i mechanizmy funkcjonowania gospodarek narodowych na obszarze postradzieckim. Potrafi scharakteryzować relacje gospodarcze zachodzące pomiędzy państwami regionu oraz stopień ich zintegrowania z gospodarką światową. Zna rodzaje i charakter ugrupowań integracyjnych charakterze gospodarczym do jakich należą państwa Europy Wschodniej i Azji.	K_W03
SGwREuWiA_04	zna treści profesjonalnego i etycznego dyskursu na temat współzależności gospodarczych pomiędzy krajami postradzieckimi.	K_W07
SGwREuWiA_05	wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i wykorzystuje informacje o charakterze gospodarczym dotyczące obszaru postradzieckiego w zasobach informacji pisanych i elektronicznych.	K_U01
SGwREuWiA_06	twórczo wykorzystuje zdobytą wiedzę na temat stosunków gospodarczych w Europie Wschodniej i Azji w rozwiązywaniu problemów poznawczych dotyczących bieżących relacji gospodarczych pomiędzy państwami b. ZSRR, a także w ocenie tej sytuacji i przewidywaniach jej rozwoju.	K_K02
SGwREuWiA_07	rozumie znaczenie i jest gotów do podjęcia działalności społecznej i/lub wolontariackiej w instytucjach i organizacjach działających na rzecz efektywnej współpracy Polski z krajami b. ZSRR (administracja publiczna, biznes, trzeci sektor, media).	K_K03
SGwREuWiA_08	potrafi współtworzyć trafne decyzje dotyczące kontaktów gospodarczych Polski z krajami obszaru postradzieckiego	K_K04

SGwREuWiA_09	uprawia profesjonalny i etyczny dyskurs na temat współzależności gospodarczych pomiędzy krajami postradzieckimi.	K_K06
--------------	--	-------

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Gospodarcze konsekwencje rozpadu ZSRR. Rozpad więzi społecznych i kooperacyjnych przedsiębiorstw. Problem uregulowania wzajemnych zobowiązań. Konieczność wypracowania nowych ram współpracy gospodarczej na Wschodzie.	SGwREuWiA_01-SGwREuWiA_09
Sektor naftowo-gazowy na obszarze byłego ZSRR. Handel nośnikami energii i bezpieczeństwo energetyczne w Europie Wschodniej i Azji. Rozmieszczenie i kontrola nad zasobami naturalnymi w Eurazji. Handel nośnikami energii po rozpadzie ZSRR. Problem bezpieczeństwa energetycznego dla państw Europy Wschodniej i Azji Środkowej.	SGwREuWiA_01-SGwREuWiA_09
Procesy migracyjne na obszarze byłego ZSRR. Uwarunkowania polityczne i ekonomiczne procesu. Przepływy siły roboczej. Spory polityczne wokół kwestii swobodnego przemieszczania się w poszukiwaniu pracy i osiedlania.	SGwREuWiA_01-SGwREuWiA_09
Bazar w międzynarodowych stosunkach gospodarczych na obszarze byłego ZSRR. Rozwój handlu nieformalnego w azjatyckiej części byłego ZSRR. Socjalna i kulturowa rola bazaru. Bazar jako forma międzynarodowego handlu hurtowego. Hawala – pozabankowe transfery finansowe w świecie muzułmańskim.	SGwREuWiA_01-SGwREuWiA_09
Integracja gospodarcza państw byłego ZSRR. Dążenia integracyjne i tworzenie ram instytucjonalnych współpracy gospodarczej przez państwa postkomunistyczne po upadku ZSRR. Gospodarcze aspekty funkcjonowania WNP. Szanghajska Organizacja Współpracy. Euroazjatycka Wspólnota Gospodarcza. Unia Celna. GUAM – Organizacja na rzecz Rozwoju i Demokracji. BSEC – Organizacja Współpracy Ekonomicznej Państw Morza Czarnego.	SGwREuWiA_01-SGwREuWiA_09
Infrastruktura transportowa na obszarze państw byłego ZSRR jako element międzynarodowego rynku usług. Porty morskie, porty lotnicze, sieć kolejowa i drogową, międzynarodowe korytarze transportowe. Infrastruktura odziedziczona po ZSRR, jej dezintegracja i degradacja, modele odbudowy i rozwoju.	SGwREuWiA_01-SGwREuWiA_09
Turystyka jako sektor usług w międzynarodowych stosunkach gospodarczych na obszarze b. ZSRR. Potencjał turystyczny krajów b. ZSRR. Rozwój i przekształcenia sektora turystycznego. Obywatele b. ZSRR jako klienci na międzynarodowym rynku usług. Typy turystyki na obszarze b. ZSRR.	SGwREuWiA_01-SGwREuWiA_09
Sankcje ekonomiczne i wojny handlowe na obszarze b. ZSRR. Narzędzia polityki handlowej jako sposoby realizacji celów politycznych na obszarze b. ZSRR. Przykłady zastosowania embarga i sankcji.	SGwREuWiA_01-SGwREuWiA_09
Zasoby wody i konflikty o wodę w stosunkach między państwami b. ZSRR. Woda jako strategiczny zasób, jej znaczenie dla bezpieczeństwa ekologicznego i gospodarczego. Konflikty o wodę na terenie państw b. ZSRR, transgraniczne aspekty energetyki wodnej, gospodarcze konsekwencje katastrofy ekologicznej Morza Aralskiego.	SGwREuWiA_01-SGwREuWiA_09
Polskie inwestycje gospodarcze w krajach b. ZSRR. Zachęty i przeszkody dla inwestycji bezpośrednich w państwach Europy Wschodniej. Polska jako gracz na rynkach b. ZSRR. Przykłady udanych i nieudanych inwestycji.	SGwREuWiA_01-SGwREuWiA_09

5. Zalecana literatura:

- 1) M. Castells, *Koniec tysiąclecia*, Warszawa 2009.
- 2) I. Fierla, (red.), *Geografia gospodarcza świata*, Warszawa 2005.
- 3) A. Jach, (red.), *Rozpad ZSRR i jego konsekwencje dla Europy i świata, cz. 1 Federacja Rosyjska*, Kraków 2011.

4) M. Smoleń, M. Lubina, (red.), *Rozpad ZSRR i jego konsekwencje dla Europy i świata, cz. 2 Wspólnota Niepodległych Państw*, Kraków 2011.

5) J. Diec, *Rozpad ZSRR i jego konsekwencje dla Europy i świata, cz. 3 Kontekst międzynarodowy*, Kraków 2011.

6) G. Kołodko, *Globalizacja a perspektywy rozwoju krajów posocjalistycznych*, Toruń 2001.

7) E. Wyciszewicz, *Geopolityka rurociągow. Współzależność energetyczna a stosunki międzynarodowe na obszarze postsowieckim*, Warszawa 2008.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	x
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	x
Dyskusja	
Praca z tekstem	x
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	x
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu									
	SG wR Eu Wi A_ 01	SG wR Eu Wi A_ 02	SG wR Eu Wi A_ 03	SG wR Eu Wi A_ 04	SG wR Eu Wi A_ 05	SG wR Eu Wi A_ 06	SG wR Eu Wi A_ 07	SG wR Eu Wi A_ 08	SG wR Eu Wi A_ 09	
Egzamin pisemny	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Egzamin ustny										
Egzamin z „otwartą książką”										
Kolokwium pisemne										

Kolokwium ustne									
Test									
Projekt									
Esej									
Raport									
Prezentacja multimedialna									
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)									
Portfolio									
Inne (jakie?) – konieczność zaliczenia ćwiczeń	x	x	x	x	x	x	x	x	x
...									

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	
	Czytanie wskazanej literatury	10
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	20
	Inne (jakie?) -	
	...	
SUMA GODZIN		60
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		2

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

bardzo dobry (bdb; 5,0): doskonała znajomość historycznych, politycznych, geograficznych i kulturowych uwarunkowań funkcjonowania gospodarek narodowych na obszarze b. ZSRR, znakomita charakterystyka relacji gospodarczych zachodzących pomiędzy krajami tego regionu z uwzględnieniem procesów integracyjnych i dezintegracyjnych, perfekcyjna umiejętność wyszukiwania, selekcjonowania oraz analizy krytycznej informacji dotyczących stosunków gospodarczych w regionie Europy Wschodniej i Azji w zróżnicowanym katalogu źródłowym, bardzo dobra znajomość relacji gospodarczych Polski z krajami tego regionu.

dobry plus (+db; 4,5): bardzo dobra znajomość historycznych, politycznych, geograficznych i kulturowych uwarunkowań funkcjonowania gospodarek narodowych na obszarze b. ZSRR, bardzo dobra charakterystyka relacji gospodarczych zachodzących pomiędzy krajami tego regionu z uwzględnieniem procesów integracyjnych i dezintegracyjnych, bardzo dobra umiejętność wyszukiwania, selekcjonowania oraz analizy krytycznej informacji dotyczących stosunków gospodarczych w regionie Europy Wschodniej i Azji w zróżnicowanym katalogu źródłowym, bardzo dobra znajomość relacji gospodarczych Polski z krajami tego regionu.

dobry (db; 4,0): znajomość historycznych, politycznych, geograficznych i kulturowych uwarunkowań funkcjonowania gospodarek narodowych na obszarze b. ZSRR w stopniu dobrym, dobra charakterystyka relacji gospodarczych zachodzących pomiędzy krajami tego regionu z uwzględnieniem procesów integracyjnych i dezintegracyjnych, umiejętność wyszukiwania, selekcjonowania oraz analizy krytycznej informacji dotyczących stosunków gospodarczych w regionie Europy Wschodniej i Azji w zróżnicowanym katalogu źródłowym na ogólnym poziomie dobrym, dobra znajomość relacji gospodarczych Polski z krajami tego regionu.

dostateczny plus (+dst; 3,5): znajomość podstawowych historycznych, politycznych, geograficznych i kulturowych uwarunkowań funkcjonowania gospodarek narodowych na obszarze b. ZSRR w stopniu zadowalającym, podstawowa charakterystyka relacji gospodarczych zachodzących pomiędzy krajami tego regionu, podstawowa orientacja w źródłach informacji na temat stosunków gospodarczych w regionie Europy Wschodniej i Azji, wskazywanie relacji łączących Polskę z krajami tego regionu.

dostateczny (dst; 3,0): powierzchowna znajomość podstawowych historycznych, politycznych, geograficznych i kulturowych uwarunkowań funkcjonowania gospodarek narodowych na obszarze b. ZSRR, zauważanie wzajemnych relacji gospodarczych krajów tego regionu oraz ich relacji z Polską, umiejętność wskazania pojedynczych źródeł informacji na temat stosunków gospodarczych w regionie Europy Wschodniej i Azji.

niedostateczny (ndst; 2,0): niezadowalająca znajomość podstawowych historycznych, politycznych, geograficznych i kulturowych uwarunkowań funkcjonowania gospodarek narodowych na obszarze b. ZSRR, brak refleksji nad relacjami gospodarczymi zachodzącymi w regionie oraz relacjami gospodarczymi tych krajów w Polską, całkowity brak orientacji w źródłach i metodach pozyskiwania informacji na temat stosunków gospodarczych w regionie Europy Wschodniej i Azji.